

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS 2023–2027 M. STRATEGINIO PLANO INTERVENCINĖS PRIEMONĖS „GYVŪNŲ GEROVĖ“ VEIKLOS „PARAMA UŽ GALIMYBĘ PIENINIAMS GALVIJAMS IŠEITI Į GANYKLAS, ĮTRAUKIANT JŲ GANYMĄ LAUKUOSE ŠILTUOJU METŲ LAIKU“ IR VEIKLOS „PARAMA UŽ GALIMYBĘ GALVIJAMS LAISVAI IŠEITI Į ATVIRĄ ERDVĘ, GANYKLAS“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2023 m. kovo 30 d. Nr. 3D-190
Vilnius

Vadovaudamasis 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. vasario 15 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2022/648, 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/2116 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. birželio 16 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2022/1408, 2022 m. gegužės 4 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2022/1172, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2116 nuostatos dėl bendros žemės ūkio politikos integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir su paramos sąlygomis susijusių administracinių nuobaudų taikymo ir apskaičiavimo, 2022 m. gegužės 31 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2022/1173, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2116 taikymo taisyklės dėl bendros žemės ūkio politikos integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginiu planu, patvirtintu Europos Komisijos 2022 m. lapkričio 21 d. sprendimu Nr. C(2022) 8272, įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. balandžio 5 d. nutarimą Nr. 218 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų,

atsakingų už Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano įgyvendinimą, paskyrimo“ bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 25 d. nutarimo Nr. 1322 „Dėl pasirengimo administruoti Europos Sąjungos lėšas ir jų administravimo“ 3 punktą,

Preambulės pakeitimai:

Nr. [3D-603](#), 2023-09-13, paskelbta TAR 2023-09-13, i. k. 2023-18060

t v i r t i n u Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano intervencinės priemonės „Gyvūnų gerovė“ veiklos „Parama už galimybę pieniniams galvijams išeiti į ganyklas, įtraukiant jų ganymą laukuose šiltuoju metų laiku“ ir veiklos „Parama už galimybę galvijams laisvai išeiti į atvirą erdvę, ganyklas“ įgyvendinimo taisyklės (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Kęstutis Navickas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2023 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 3D-190
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2024 m. balandžio 3 d. įsakymo Nr. 3D-271
redakcija)

**LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS 2023–2027 M. STRATEGINIO PLANO
INTERVENCINĖS PRIEMONĖS „GYVŪNŲ GEROVĖ“ VEIKLOS „PARAMA UŽ
GALIMYBĘ PIENINIAMS GALVIJAMS IŠEITI Į GANYKLAS, ĮTRAUKIANT JŲ
GANYMĄ LAUKUOSE ŠILTUOJU METŲ LAIKU“ IR VEIKLOS „PARAMA UŽ
GALIMYBĘ GALVIJAMS LAISVAI IŠEITI Į ATVIRĄ ERDVĘ, GANYKLAS“
ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano intervencinės priemonės „Gyvūnų gerovė“ veiklos „Parama už galimybę pieniniams galvijams išeiti į ganyklas, įtraukiant jų ganyimą laukuose šiltuoju metų laiku“ ir veiklos „Parama už galimybę galvijams laisvai išeiti į atvirą erdvę, ganyklas“ įgyvendinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. vasario 15 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2022/648 (toliau – Reglamentas Nr. 2021/2015), 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/2116 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. birželio 16 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2022/1408 (toliau – Reglamentas Nr. 2021/2016), 2022 m. gegužės 4 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2022/1172, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2116 nuostatos dėl bendros žemės ūkio politikos integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir su paramos sąlygomis susijusių administracinių nuobaudų taikymo ir apskaičiavimo, 2022 m. gegužės 31 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2022/1173, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2116 taikymo taisyklės dėl bendros žemės ūkio politikos integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, 2021 m. gruodžio 21 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2021/2290, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių

planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, I priede nurodytų bendrų produkto ir rezultato rodiklių apskaičiavimo metodų taisyklės, Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginiu planu, patvirtintu Europos Komisijos 2022 m. lapkričio 21 d. sprendimu Nr. C(2022) 8272 (toliau – Strateginis planas), bei įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 25 d. nutarimo Nr. 1322 „Dėl pasirengimo administruoti Europos Sąjungos lėšas ir jų administravimo“ 3 punktą.

2. Taisyklių tikslas – nustatyti Strateginio plano priemonės „Gyvūnų gerovė“ (toliau – Priemonė) veiklos „Parama už galimybę pieniniams galvijams išeiti į ganyklas, įtraukiant jų ganymą laukuose šiltuoju metų laiku“ ir veiklos „Parama už galimybę galvijams laisvai išeiti į atvirą erdvę, ganyklas“ ekologinės sistemos išmokų skyrimo tvarką.

3. Ekologinės sistemos išmokos pagal vieną iš Priemonės veiklų „Parama už galimybę pieniniams galvijams išeiti į ganyklas, įtraukiant jų ganymą laukuose šiltuoju metų laiku“ ar „Parama už galimybę galvijams laisvai išeiti į atvirą erdvę, ganyklas“ (toliau – ekologinės sistemos išmokos) mokamos vieną kartą per metus iš Europos žemės ūkio garantijų fondo lėšų, remiantis Reglamento Nr. 2021/2115 16 straipsnio 2 dalies d punktu ir 85 straipsnio nuostatomis.

4. Pagrindinės Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **Diendaržis** – lauke prie tvarto gyvuliams pasivaikščioti ir laikyti įrengiamas aptvaras, kuriame vienu metu turi tilpti visi tvarte laikomi gyvuliai.

4.2. **Mėsinis galvijas** – mėsai ir (ar) veislei laikomas mėsinės veislės galvijas, kelių mėsinų veislių ar pieninės ir mėsinės veislės galvijų mišrūnas.

4.3. **Užtrūkusi karvė** – dėl veršingumo ar kitų priežasčių pieno neduodanti karvė.

5. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Reglamente Nr. 2021/2115 ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatyme ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 27 d. nutarimu Nr. 1351 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“.

6. Galvijų veislės nurodytos Ūkinių gyvūnų veislių klasifikatoriuje, patvirtintame valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro generalinio direktoriaus 2020 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. 1V-156 „Dėl Ūkinių gyvūnų registro klasifikatorių patvirtinimo“ https://zudc.lt/registrai_sistemas/ukiniu-gyvunu-registras/

II SKYRIUS

TINKAMUMO GAUTI EKOLOGINĖS SISTEMOS IŠMOKAS SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

7. Ekologinės sistemos išmokos mokamos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre registruotiems žemės ūkio valdų (toliau – valda) valdytojams (toliau – pareiškėjas), kurie einamaisiais metais pateikė Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškas (toliau – Paraiška) pagal Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. 3D-92 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“ (toliau – TI taisyklės). Pareiškėjas Paraiškos pateikimo dieną privalo turėti tokį sutartinių gyvulių (toliau – SG) skaičių, kad, susumavus SG ekologinės sistemos išmokų dydžius, ekologinės sistemos išmokų suma viršytų 100 Eur sumą:

7.1. pareiškėjas pagal Priemonės veiklą „Parama už galimybę pieniniams galvijams išeiti į ganyklas, įtraukiant jų ganymą laukuose šiltuoju metų laiku“ (toliau – 1 veiklos sritis) privalo Paraiškoje įsipareigoti pieninių veislių galvijus (toliau – pieniniai galvijai) ganyti ganykloje nepertraukiamai ne trumpiau kaip 140 kalendorinių dienų einamaisiais metais skaičiuojant nuo ganymo pradžios;

7.2. pareiškėjas pagal Priemonės veiklą „Parama už galimybę galvijams laisvai išeiti į atvirą erdvę / ganyklas“ (toliau – 2 veiklos sritis) privalo Paraiškoje įsipareigoti išleisti ganyti galvijus į atvirą erdvę / diendaržius / ganyklas ne mažiau kaip 120 kalendorinių dienų arba pienines užtrūkusias karves 60 kalendorinių dienų per einamuosius metus pasirinktu nepertraukiamu laikotarpiu skaičiuojant nuo ganymo pradžios iki gruodžio 31 d.;

7.3. pareiškėjas, kurio valdoje laikomi mėsiniai ir pieniniai galvijai, gali pretenduoti dalyvauti Priemonės abiejose veiklos srityse;

7.4. pareiškėjas, kurio valdoje laikomi pieniniai galvijai, gali dalyvauti tik vienoje iš Priemonės veiklų sričių (pvz., pareiškėjas, pieninius galvijus pasirinkdamas ganyti ganykloje pagal 1 veiklos sritį, negali su pieninėmis užtrūkusiomis karvėmis dalyvauti pagal 2 veiklos sritį);

7.5. pareiškėjas, pretenduojantis į paramą pagal Priemonę už tą patį galviją, gali pretenduoti į kitas Strateginio plano intervencines priemones, atsižvelgdamas į intervencinių priemonių suderinamumą, kuris pateikiamas TI taisyklių 2 priede „Paramos suderinamumo matrica“, jei laikosi savanoriškai prisiimtų įsipareigojimų pagal visas šias intervencines priemones.

8. Pareiškėjas:

8.1. privalo būti aktyvus ūkininkas, veikiantis pagal TI taisyklių 4 punkto reikalavimus;

8.2. turėti valdoje savo ir (arba) valdos partnerio (-ių) ir (arba) šeimos narių vardu Ūkinių gyvūnų registre (toliau – ŪGR) įregistruotus galvijus;

8.3. pagal 1 veiklos sritį įsipareigoja:

8.3.1. išlaikyti SG skaičių, nurodytą Paraiškoje, visą įsipareigojimų laikotarpį;

8.3.2. ganyti pieninius galvijus ganyklose nepertraukiamai ne trumpiau nei 140 kalendorinių dienų einamaisiais metais. Reikalavimas ganyti nepertraukiamai ganyklose netaikomas karvėms, jeigu jos melžimui parginamos į tvartus ar perginamos į kitą melžimui skirtą vietą, taip pat ir kitiems galvijams dėl nepalankių aplinkos sąlygų (pvz., aukšta ar žema aplinkos temperatūra, krituliai, sausra, potvynis, kt. gamtos reiškiniai), galvijų sveikatos, fiziologinės būklės (pvz., ruja, veršiavimasis, kt.), plėšrūnų (pvz., laukinių gyvūnų) pavojaus ar kitų objektyvių priežasčių, dėl kurių nepertraukiamas ganymasis ganyklose turėtų neigiamos įtakos galvijų sveikatai ir gerovei;

8.4. pagal 2 veiklos sritį įsipareigoja:

8.4.1. išlaikyti SG skaičių, nurodytą Paraiškoje, visą įsipareigojimų laikotarpį;

8.4.2. užtikrinti, kad einamaisiais metais nuo ganymo / išleidimo į diendaržį pradžios iki gruodžio 31 d. pieniniai ir (arba) mėsiniai galvijai turėtų galimybę netrukdomai išeiti į diendaržius, atvirą erdvę ar ganyklas nepertraukiamam ne trumpesniam kaip 120 kalendorinių dienų laikotarpiui. Reikalavimas netaikomas dėl nepalankių aplinkos sąlygų (pvz., aukšta ar žema aplinkos temperatūra, krituliai, sausra, potvynis, kt. gamtos reiškiniai), galvijų sveikatos, fiziologinės būklės (pvz., ruja, veršiavimasis, kt.), plėšrūnų (pvz., laukinių gyvūnų) pavojaus ar kitų objektyvių priežasčių, dėl kurių nepertraukiamas išėjimas į diendaržį ar ganymasis ganyklose turėtų neigiamos įtakos galvijų sveikatai ir gerovei;

8.4.3. užtikrinti, kad einamaisiais metais iki gruodžio 31 d. pieninės užtrūkusios karvės, kurioms einamaisiais metais vykdomi produktyvumo tyrimai, turėtų galimybę ganytis atviroje erdvėje, diendaržiuose, ganyklose pasirinktu nepertraukiamu laikotarpiu ne trumpiau kaip 60 kalendorinių dienų;

8.5. pagal abi veiklos sritis įsipareigoja laikytis Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų, taikomų nuo 2023 m., aprašo (toliau – Valdymo reikalavimai), patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 3D-109 „Dėl Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų, taikomų nuo 2023 metų, aprašo patvirtinimo ir kontrolės institucijų paskyrimo“, ir Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2023 metų, aprašo (toliau – GAAB reikalavimai), patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 3D-107 „Dėl Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2023 metų, aprašo patvirtinimo“.

9. Ekologinės sistemos išmokos dydžiai apskaičiuojami diferencijuojant pagal SG dydžio vienetus: galvijams, jaunesniems negu 6 mėn. amžiaus, taikomas 0,25 SG, galvijams nuo 6 mėn. iki 2 metų amžiaus – 0,7 SG, galvijams, vyresniems nei 2 metų, – 1 SG.

10. Ekologinės sistemos išmokos dydis už SG pagal 1 veiklos sritį neturi viršyti 48 Eur; ekologinės sistemos išmokos dydis už SG pagal 2 veiklos sritį neturi viršyti 22 Eur. Tikslūs išmokų dydžiai pagal Priemonės veiklas nustatomi atskiru Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

11. Ekologinės sistemos išmokos pagal Priemonės 1 ir (ar) 2 veiklą (-as) skiriamos tik tuo atveju, jei susumavus ekologinės sistemos išmokas pagal Priemonės 1 ir (ar) 2 veiklą (-as) už SG, kuriems bus taikomi aukštesni gyvūnų gerovės reikalavimai pagal Priemonės vieną ar abi veiklas, išmokų suma viršija 100 Eur. Ekologinės sistemos išmokos pareiškėjams turi būti mokamos nuo kitų metų kovo 1 d. iki birželio 30 d.

III SKYRIUS

INFORMACIJOS TEIKIMO IR APDOROJIMO TVARKA

12. Pareiškėjai pateikia Paraišką, kurioje nurodo, jog prašo skirti išmoką pagal pasirinktą Priemonės veiklą, nurodydami galvijų bandos numerį, ganymo pradžios (ne ankstesnę nei einamųjų metų gegužės 15 d.) ir pabaigos datą ir SG skaičių, kurį įsipareigoja ganyti ganykloje / išleisti ganytis į atvirą erdvę.

13. Centras:

13.1. einamaisiais metais pagal šių Taisyklių 9 punkto nuostatas perskaičiuoja sausio 1 dieną laikytus pareiškėjo valdoje mėšinius ir (arba) pieninius galvijus į SG;

13.2. pasibaigus paraiškų pateikimo laikotarpiui, per 10 d. d. pateikia el. paštu adresu zum@zum.lt Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai (toliau – Ministerija) bendrą pareiškėjų, įsipareigojusių galvijus ganyti (išleisti ganytis) pagal Priemonės veiklos sritis (pagal kiekvieną veiklos sritį atskirai), skaičių ir bendrą SG, už kuriuos pareiškėjai prašė paramos, skaičių;

13.3. iki kitų metų sausio 10 d. pateikia Agentūrai tinkamų ekologinės sistemos išmokai gauti pareiškėjų ir jų SG skaičių pagal kiekvieną veiklos sritį atskirai. SG skaičius apskaičiuojamas kiekvieną galvijų ganymo (išleidimo ganytis) dieną pagal ŪGR registruotų galvijų skaičių už visą įsipareigojimo laikotarpį, atmetus galvijus, su kuriais pareiškėjai pretenduoja į kitas Strateginio plano intervencines priemones, nesuderinamas su Priemone atsižvelgiant į intervencinių priemonių suderinamumą, kaip tai nurodyta 7.5 papunktyje. Jeigu Centras ŪGR pareiškėjo įsipareigojimo laikotarpiu bent vieną kartą (vieną dieną) arba keletą kartų (keletą dienų) nustatė mažesnę SG skaičių, negu pareiškėjo buvo įsipareigota Paraiškoje, jis Agentūrai privalo pateikti mažiausią ŪGR registruotų galvijų, perskaičiuotų į SG, skaičių, nepriklausomai nuo to, ar kitomis viso įsipareigojimo laikotarpio dienomis pareiškėjo SG skaičius ŪGR atitiko ar viršijo Paraiškoje įsipareigotą SG skaičių. Jeigu pareiškėjo valdoje buvo vykdyta patikra vietoje, patikros dienos SG apskaičiuojami pagal

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) patikrų vietoje rezultatus, t. y. pagal patikros dieną nustatytą ganytų / išleistų ganytis SG skaičių.

14. Agentūra:

14.1. patikrina, ar pareiškėjai nėra patvirtinti paramos gavėjais pagal Kaimo plėtros 2004–2006 metų plano priemonę „Ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos rėmimas“ ir Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programų priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“ ir ar nevykdo tęstinių įsipareigojimų pagal šias priemones;

14.2. sudaro patikrai vietoje atrinktų pareiškėjų, jų partnerių ir šeimos narių, laikančių galvijus ir įsipareigojusių galvijus išleisti ganytis į atvirą erdvę / diendaržius / ganyklas, sąrašą ir jį pateikia VMVT ir Centrui;

14.3. vadovaudamasi šių Taisyklių IV skyriaus nustatyta tvarka, apskaičiuoja sankcijas ir galutines ekologinės sistemos išmokų sumas pareiškėjams už jų ir (ar) partnerių, ir (ar) šeimos narių vardu laikytus ir išleistus ganytis į atvirą erdvę / diendaržius / ganyklas SG ir informuoja Ministeriją. Jeigu apskaičiuota bendra ekologinės sistemos išmokų suma viršija priemonei „Gyvūnų gerovė“ tam tikrai veiklos sričiai numatytą lėšų sumą, Ministerija priima sprendimą dėl lėšų perskirstymo ir (arba) proporcingo ekologinės sistemos išmokų dydžių mažinimo TI taisyklių 35–36 punktuose nustatyta tvarka;

14.4. priima sprendimą dėl ekologinės sistemos išmokų skyrimo, užsako ir išmoka ekologinės sistemos išmokų lėšas Lėšų Europos Sąjungos žemės ūkio fondų ir Europos Sąjungos žuvininkystės fondų priemonėms įgyvendinti išmokėjimo ir gavimo iš Europos Komisijos taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 17 d. įsakymu Nr. 3D-403 „Dėl Lėšų Europos Sąjungos žemės ūkio fondų ir Europos Sąjungos žuvininkystės fondų priemonėms įgyvendinti išmokėjimo ir gavimo iš Europos Komisijos taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka;

14.5. prireikus siunčia pranešimą pareiškėjui, kuriame prašo nurodyti banko sąskaitos duomenis, jeigu Agentūrai atliekant mokėjimus paaiškėja, kad duomenų apie pareiškėjo sąskaitą nėra ar turimi duomenys yra netikslūs;

14.6. iki kitų metų liepos 15 d. Ministerijai raštu pateikia informaciją apie bendras išmokėtas ekologinės sistemos išmokų sumas pagal šias taisykles;

14.7. baigusi administruoti Priemonę pagal 1 ir 2 veiklos sritis, informaciją apie apskaičiuotas ekologinės sistemos išmokas bei pritaikytas sankcijas pareiškėjui pateikia atskiru pranešimu, pagal atskiras Priemonės veiklos sritis, nurodydama tinkamų ekologinės sistemos išmokai gauti SG skaičių (vnt.) ir išmokėtas ekologinės sistemos išmokų sumas (Eur);

14.8. informaciją apie EŽŪGF ekologinės sistemos išmokų gavėjus, dėl kurių priimti sprendimai suteikti paramą pagal Strateginio plano intervencines priemones, skelbia Agentūros Informaciniame portale (toliau – Portalas) (<https://portal.nma.lt>). Informacija apie ekologinės

sistemos išmokų gavėjus skelbiama pagal Reglamento (ES) Nr. 2021/2116 98 straipsnio 4 dalyje nurodytus reikalavimus. Informacija apie ekologinės sistemos išmokų gavėjus skelbiama siekiant viešo ir skaidraus Strateginio plano intervencinių priemonių paramos lėšų panaudojimo. Ši informacija Agentūros Portale skelbiama dvejus metus nuo pirminio jos paskelbimo dienos.

15. VMVT:

15.1. gavusi iš Agentūros Taisyklių 14.2 papunktyje nurodytą sąrašą, organizuoja ir atlieka sąraše nurodytų pareiškėjų ir (ar) jų partnerių, ir (ar) šeimos narių laikomų galvijų patikras vietoje dėl įsipareigojimų galvijus ganyti ganyklose ar sudaryti sąlygas galvijams laisvai patekti į atvirą erdvę / diendaržį / ganyklą, t. y. atlieka patikras vietoje dėl Taisyklių 8.3.2 ir 8.4.2-8.4.3 papunkčių reikalavimų įgyvendinimo;

15.2. per 10 dienų nuo patikrinimo dienos, bet ne vėliau kaip iki gruodžio 31 d., įveda į Žemės ūkio veiklą vykdančio ūkio subjekto patikrinimo aktų duomenų įvedimo programą atliktų patikrų vietoje duomenis.

IV SKYRIUS EKOLOGINĖS SISTEMOS IŠMOKŲ IR SANKCIJŲ APSKAIČIAVIMAS

16. Ekologinės sistemos išmokos pareiškėjams už savo ir (ar) partnerio, ir (ar) šeimos nario vardu laikytus SG mokamos, jei atitinka tinkamumo gauti ekologinės sistemos išmoką sąlygas ir reikalavimus.

17. Pareiškėjams galutinė ekologinės sistemos išmokų suma apskaičiuojama atsižvelgiant į patikros vietoje rezultatus ir administracinės patikros pagal Centro Agentūrai pateiktus Taisyklių 13.3 papunktyje nurodytus duomenis (toliau – patikra):

17.1. nustačius didesnę ganomų ganyklose / išleistų ganytis į atvirą erdvę / diendaržį / ganyklą SG skaičių, ekologinės sistemos išmokos mokamos tik už Paraiškoje įsipareigotą SG skaičių;

17.2. pareiškėjams, Paraiškoje įsipareigojusiems ganyti ganyklose / išleisti į atvirą erdvę / diendaržį / ganyklą mažiau nei 10 SG:

17.2.1. nustačius ne daugiau nei 20 proc. mažesnę ganomų ganyklose / išleistų ganytis į atvirą erdvę / diendaržį / ganyklą SG skaičių, nei įsipareigotą Paraiškoje, ekologinės sistemos išmokos mokamos už patikros metu nustatytą SG skaičių ir papildomos sankcijos pareiškėjui netaikomos;

17.2.2. nustačius didesnę nei 20 proc., bet ne daugiau kaip 50 proc. mažesnę ganomų ganyklose / išleistų ganytis į atvirą erdvę / diendaržį / ganyklą SG skaičių, nei įsipareigotą Paraiškoje, ekologinės sistemos išmokos mokamos už patikros metu nustatytą SG skaičių ir taikoma papildoma sankcija, pagal kurią apskaičiuotas ekologinės sistemos išmokų dydis už bandoje laikytų SG skaičių mažinamas nuo 20 iki 50 proc. Papildomos sankcijos proc. dydis tolygus nustatytam mažesniai SG skaičiaus proc. dydžiui (pvz., nustačius, jog patikros vietoje metu nustatytas 21 proc. mažesnis, nei

įsipareigotas Paraiškoje, SG skaičius, už šį SG procentą ekologinės sistemos išmokos nemokamos ir taikoma papildoma sankcija – ekologinės sistemos išmokų dydis mažinamas 21 proc. pareiškėjo Paraiškoje įsipareigotų ganyti ganykloje / išleisti ganytis atviroje erdvėje / diendaržyje / ganykloje SG skaičių);

17.3. pareiškėjams, Paraiškoje įsipareigojusiems ganyti ganykloje / išleisti į atvirą erdvę / diendaržį / ganyklą 10 SG ir daugiau, bet ne daugiau nei 50 SG:

17.3.1. nustačius ne daugiau nei 15 proc. mažesnę ganomą ganyklose / išleistų ganytis į atvirą erdvę / diendaržį / ganyklą SG skaičių, nei įsipareigotą Paraiškoje, ekologinės sistemos išmokos mokamos už patikros metu nustatytą SG skaičių ir papildomos sankcijos pareiškėjui netaikomos;

17.3.2. nustačius didesnę nei 15 proc., bet ne daugiau kaip 50 proc. mažesnę ganomą ganyklose / išleistų ganytis į atvirą erdvę / diendaržį / ganyklą SG skaičių, nei įsipareigotą Paraiškoje, ekologinės sistemos išmokos mokamos už patikros metu nustatytą SG skaičių ir taikoma papildoma sankcija, pagal kurią apskaičiuotas ekologinės sistemos išmokų dydis už bandoje laikytų SG skaičių mažinamas nuo 15 iki 50 proc. Papildomos sankcijos proc. dydis tolygus nustatytam mažesniai SG skaičiaus proc. dydžiui (pvz., nustačius, jog patikros vietoje metu nustatytas 16 proc. mažesnis, nei įsipareigotas Paraiškoje, SG skaičius, už šį SG procentą ekologinės sistemos išmokos nemokamos ir taikoma papildoma sankcija – ekologinės sistemos išmokų dydis mažinamas 16 proc. pareiškėjo Paraiškoje įsipareigotų ganyti ganykloje / išleisti ganytis atviroje erdvėje / diendaržyje / ganykloje SG skaičių);

17.4. pareiškėjams, Paraiškoje įsipareigojusiems ganyti ganykloje / išleisti į atvirą erdvę / diendaržį / ganyklą 50 SG ir daugiau:

17.4.1. nustačius ne daugiau nei 10 proc. mažesnę ganomą ganyklose / išleistų ganytis į atvirą erdvę / diendaržį / ganyklą SG skaičių, nei įsipareigotą Paraiškoje, ekologinės sistemos išmokos mokamos už patikros metu nustatytą SG skaičių ir papildomos sankcijos pareiškėjui netaikomos;

17.4.2. nustačius didesnę nei 10 proc., bet ne daugiau kaip 50 proc. mažesnę ganomą ganyklose / išleistų ganytis į atvirą erdvę / diendaržį / ganyklą SG skaičių, nei įsipareigotą Paraiškoje, ekologinės sistemos išmokos mokamos už patikros metu nustatytą SG skaičių ir taikoma papildoma sankcija, pagal kurią apskaičiuotas ekologinės sistemos išmokų dydis už bandoje laikytų SG skaičių mažinamas nuo 10 iki 50 proc. Papildomos sankcijos proc. dydis tolygus nustatytam mažesniai SG skaičiaus proc. dydžiui (pvz., nustačius, jog patikros vietoje metu nustatytas 11 proc. mažesnis, nei įsipareigotas Paraiškoje, SG skaičius, už šį SG procentą ekologinės sistemos išmokos nemokamos ir taikoma papildoma sankcija – ekologinės sistemos išmokų dydis mažinamas 11 proc. pareiškėjo Paraiškoje įsipareigotų ganyti ganykloje / išleisti ganytis atviroje erdvėje / diendaržyje / ganykloje SG skaičių).

18. Ekologinės sistemos išmokos neskiriamos:

18.1. patikros metu nustačius daugiau kaip 50 proc. mažesnę SG skaičių, nei įsipareigotą Paraiškoje;

18.2. jei pareiškėjas nesilaikė aukštesnių gyvūnų gerovės reikalavimų, nustatytų Taisyklių 8.3.2 ir 8.4.2–8.4.3 papunkčiuose;

18.3. jei pareiškėjas buvo patvirtintas paramos gavėju pagal priemones, nurodytas Taisyklių 14.1 papunktyje;

18.4. jei Pareiškėjo paraiškos pateikimo dieną Paraiškoje įsipareigoti ir Centro susumuoti SG ekologinės sistemos išmokų dydžiai pagal Priemonę siekė 100 Eur (įskaitytinai) arba mažiau sumos.

19. Pareiškėjas ir (ar) jo partneris, ir (ar) šeimos narys privalo ne vėliau kaip per 48 val. nuo informavimo apie patikrą sudaryti tinkamas sąlygas VMVT pareigūnams atlikti ganomų (išleistų ganytis) galvijų patikrą vietoje. Jei valdos valdytojas ir (ar) partneris, ir (ar) šeimos narys VMVT pareigūnams neleido atlikti patikros vietoje arba nesudarė tinkamų sąlygų (neleido pažymėti specialiomis priemonėmis, neatskyrė ūkinių gyvūnų pagal atskiras veisles grupėmis (neatskyrė pieninių galvijų nuo mėsinių galvijų), nesuvarė į aptvarus ir pan.), ekologinės sistemos išmokos už galvijus pareiškėjui nemokamos.

20. Už GAAB reikalavimų ir Valdymo reikalavimų pažeidimus sankcijos taikomos vadovaujantis Sankcijų už paramos sąlygų reikalavimų pažeidimą taikymo metodika, patvirtinta žemės ūkio ministro 2023 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr. 3D-232 „Dėl Sankcijų už paramos sąlygų reikalavimų pažeidimą taikymo metodikos patvirtinimo“.

21. Teisė į ekologinės sistemos išmokas neprarandama, jei nustatyti reikalavimai neįvykdomi dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo pareiškėjo valios (nenugalimos jėgos (*force majeure*) ar išimtinių aplinkybių, nurodytų reglamente (ES) Nr. 2021/2116. Tokiais atvejais pareiškėjas ar jo įgaliotas asmuo per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai sužinojo arba galėjo sužinoti apie nuo pareiškėjo valios nepriklausančias ir (ar) išimties aplinkybes, praneša raštu Agentūrai apie minėtas aplinkybes, kartu pateikdamas tai įrodančius dokumentus.

22. Agentūra, atlikusi valdos valdytojų ar jų partnerių administracinį patikrinimą ir (arba) vadovaudamasi VMVT atliktų patikrų vietoje duomenimis nustačiusi, kad valdos valdytojas ar partneris nesilaikė paramos teikimo reikalavimų ir (arba) pažeidė paramos gavimo ir naudojimo sąlygas, ir (arba) nesilaikė paramos paraiškoje numatytų reikalavimų, turi teisę ankstesniais ir (arba) einamaisiais metais pateiktas paraiškas administruoti iš naujo bei priimti sprendimus dėl reikalavimo grąžinti visą ar dalį išmokėtos paramos sumos ir (arba) taikyti kitas poveikio priemones už su prašoma arba gauta parama susijusių įsipareigojimų nevykdymą ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymą.

V SKYRIUS ŽEMĖS ŪKIO VALDOS PERDAVIMAS

23. Žemės ūkio valdos perdavimas vykdomas taip, kaip nurodyta TI taisyklėse.

24. Valdos išregistravimo atveju, kai valda išregistruojama iki einamųjų metų gruodžio 31 d. įskaitytinai, valdos valdytojas nebetenka teisės į jam priklausiusias ekologinės sistemos išmokas, o tais atvejais, kai ekologinės sistemos išmokos ar jų dalis iki einamųjų gruodžio 31 d. valdos valdytojui jau išmokėta, jis privalo ekologinės sistemos išmokas grąžinti.

VI SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

25. Už Paraiškoje ir patikros vietoje metu pateiktos informacijos teisingumą atsako ją pateikę pareiškėjai.

26. Už galvijų perskaičiavimą į SG kiekvienam pareiškėjui pagal atskiras Priemonės veiklos sritis ir šių duomenų pateikimą Agentūrai atsako Centras.

27. Už sankcijų ir galutinių ekologinės sistemos išmokų sumų apskaičiavimą, ekologinės sistemos išmokų pervedimą pareiškėjams ir pervestų lėšų apskaitą atsako Agentūra.

28. Už patikrų vietoje atlikimą ir informacijos pateikimą Centrai pagal su Agentūra suderintus šių funkcijų atlikimo tvarkos aprašus atsako VMVT.

29. Paramos gavėjai, gavę ekologinės sistemos išmokas neteisėtai, arba asmenys, prisidėję prie neteisėto išmokų gavimo (sąmoningai patvirtino klaidingus duomenis), atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

30. Asmenys, pažeidę Taisyklių reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

31. Neteisėtai išmokėtos ir (arba) panaudotos ekologinės sistemos išmokų lėšos susigrąžinamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 13 d. nutarimo Nr. 137 „Dėl Grąžintinų lėšų, susidariusių įgyvendinant Europos Sąjungos žemės ūkio ir žuvininkystės fondų priemonės, administravimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Agentūros, Centro, VMVT sprendimai arba veiksmai (neveikimas) gali būti skundžiami Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka tam pačiam viešojo administravimo subjektui arba aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, arba Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka administracinių ginčų komisijai, arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos.

33. Pasikeitus Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

34. Pasikeitus Taisyklėms, nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems ekologinės sistemos išmokų gavėjams, išskyrus atvejus, kai žemės ūkio ministro įsakyme numatyta kitaip.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-242](#), 2023-04-12, paskelbta TAR 2023-04-12, i. k. 2023-06982

Dėl žemės ūkio ministro 2023 m. kovo 30 d. įsakymo Nr. 3D-190 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano intervencinės priemonės „Gyvūnų gerovė“ veiklos „Parama už galimybę pieniniams galvijams išeiti į ganyklas, įtraukiant jų ganymą laukuose šiltuoju metų laiku“ ir veiklos „Parama už galimybę galvijams laisvai išeiti į atvirą erdvę, ganyklas“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-603](#), 2023-09-13, paskelbta TAR 2023-09-13, i. k. 2023-18060

Dėl žemės ūkio ministro 2023 m. kovo 30 d. įsakymo Nr. 3D-190 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano intervencinės priemonės „Gyvūnų gerovė“ veiklos „Parama už galimybę pieniniams galvijams išeiti į ganyklas, įtraukiant jų ganymą laukuose šiltuoju metų laiku“ ir veiklos „Parama už galimybę galvijams laisvai išeiti į atvirą erdvę, ganyklas“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-741](#), 2023-11-15, paskelbta TAR 2023-11-15, i. k. 2023-21991

Dėl žemės ūkio ministro 2023 m. kovo 30 d. įsakymo Nr. 3D-190 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano intervencinės priemonės „Gyvūnų gerovė“ veiklos „Parama už galimybę pieniniams galvijams išeiti į ganyklas, įtraukiant jų ganymą laukuose šiltuoju metų laiku“ ir veiklos „Parama už galimybę galvijams laisvai išeiti į atvirą erdvę, ganyklas“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-271](#), 2024-04-03, paskelbta TAR 2024-04-03, i. k. 2024-06290

Dėl žemės ūkio ministro 2023 m. kovo 30 d. įsakymo Nr. 3D-190 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano intervencinės priemonės „Gyvūnų gerovė“ veiklos „Parama už galimybę pieniniams galvijams išeiti į ganyklas, įtraukiant jų ganymą laukuose šiltuoju metų laiku“ ir veiklos „Parama už galimybę galvijams laisvai išeiti į atvirą erdvę, ganyklas“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo